

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR

POROČILO KOMISIJE ZA UPKOJENE VOJAŠKE OSEBE

(Poročilo je podal na 12. skupni seji OLO
predsednik komisije Humbert Gačnik)

Na osnovi uredbe zveznega Iz-
rednega sveta z dne 4. maja 1955 ter
142. člena Zakona o okraj-
skih ljudskih odborih sta bivši Mestni
ljudski odbor na skupni seji obeh
dne 24. junija 1955 in Okraj-
ski ljudski odbor Ljubljana okolica
skupni seji dne 9. julija 1955
sprejela sklep o ustanovitvi komi-
sije za upokojene vojaške osebe za
okraj in za mesto Ljubljana.
Ta komisija neposredno rešuje
vprašanja v zvezi z zaposlitvijo in
izpolnitvijo upokojenih
vojaških oseb s tem, da skrbi, da so
upokojene vojaške osebe, ki so gle-
dajoč na starost in zdravstveno stanje
ne morejo za delo, zaposliti v jav-
nih službah in v gospodarskih orga-
nizacijah na takih delovnih mestih,
kjer bodo mogle kvalifikacije, pri-
dati v JLA kar najhitreje upo-
skoriti in jih glede na potrebe ci-
vilne službe izpopolniti.

Komisija je poleg vprašanj za-
reševala tudi stanovanjska
vprašanja za one upokojene osebe,
ki ne imajo stanovanj.
Bilo je v občinah Domžale,
Vrhnika in Logatec večje
skupine upokojenih vojaških oseb,
kjer tam formirane še občinske
komisije za vojaške osebe, katere
delujejo sporazumno z okrajno
komisijo.

Komisija je stremela za tem, da
bi čimveč upokojencev v indu-
striji in pri ljudskih odborih. Da se
bi pri krog seznanili s to proble-
matiko, je komisija imela sestanke
z predstavniki večjih tovarn in pod-
jetij v Ljubljani, s tajniki in sta-
rovinami referenti občin ter več
posrednih razgovorov s pred-
stavniki raznih ustanov in podjetij.
Komisija je reševala vse te pro-
bleme na 30 rednih sejah. Semam so
se drugim prisostvovali tudi pred-
stavniki okrajna, sekretar OK ZKS
Ljubljana ter članica republiške ko-
misije za vojaške upokojene osebe.

Komisija je prijavljenim osebam
pomoč pri najti takšno zaposlitev, ka-
karsikoli so si želele. V kolikor pa to
ni bilo mogoče, jim je komisija pri-
poročala tako zaposlitev, ki je za
njih najbolj primerna. Tovariše, ki
so bili v okolici Ljubljane ali pa
v bližini domačini, je komisija usmer-
jala v službe v sami okolici. S po-
mošjo občinskih komisij, ki obstajajo
v 4 občinah, nam je to v pre-
meru uspelo. Za upokojence
iz ostalih občin izven Ljubljane,
ki niso bili v komisij, je komisija posre-
dovala neposredno pri predsednikih
ljudskih odborov in pri
predstavnikih podjetij.

Okrajna komisija je naletela v
primerov na polno razume-
vanje bodisi pri predsednikih občin,
bodisi pri predstavnikih podjetij,
pa je tudi nekaj primerov ne-
razumevanja oziroma po-
sredstva reševanja teh problemov.

Smatramo za potrebno, da na tem
mestu omenimo, da je med podjetji
pokazalo največ razumevanja za za-
poslitev teh oseb in za prekvalifi-
kacijo podjetje »Telekomunikacije«,
ki je sprejelo na prekvalifikacijo
6 oseb, 2 pa zaposlilo. Beležili pa
smo tudi take primere, da so pod-
jetja postavljala kot pogoj za zapo-
slitev visoko strokovno kvalifika-
cijo, ne da bi upoštevala, da gre za
poštene in politično zrele ljudi, ki
pa nimajo vsega potrebnega stro-
kovnega znanja in da so podjetja
tudi sama do neke mere dolžna, da
pripomorejo k njihovi strokovni
upodobitvi. Treba je vedeti, da so
omejeni tovariši prišli s popol-
noma drugega področja dela in da
jim je zato potrebno nekaj časa, da
se vživijo v novo okolje in da se
pripravijo za nov poklic.

Do 15. oktobra 1956. leta je komi-
sija obravnavala 273 upokojencev.
Od tega števila je ostalo za reševa-
nje 222 upokojencev, ker se jih je
med tem časom 47 odjavilo, ker so
se izselili iz našega okrajja. 4 upo-
kojenci pa se še niso javili. Od 222
upokojencev se jih je prijavilo za
zaposlitev ali prekvalifikacijo 142
ali 63,5% upokojencev, in to v Ljub-
ljani 109 in izven Ljubljane 33, za
šolanje in študij 25 ali 11%, ne želi
pa se jih zaposliti 55 ali 26%.

Od 142 upokojencev, prijavljenih
za zaposlitev, je komisija zapo-
snila 105 ali 73% prijavljenecv. V
Ljubljani jih je zaposlenih 84, iz-
ven Ljubljane pa 21. Zaposleni so:
v industriji in obrtnih podjetjih 35
ali 33,5%, v trgovskih in gostinskih
podjetjih 15 ali 14%, v ljudskih
odborih 22 ali 21%, v prosveti in
kulturi 7 ali 6,5%, v ostalih zavodih
in ustanovah 21 ali 20%, v carinski
službi 2 ali 2%, v političnih orga-
nizacijah 1 ali 1% ter na kmetiji
2 ali 2%.

Iz tega pregleda je razvidno, da
je komisija zaposlila 57 ali 54,5%
upokojencev v industriji in ljudskih
odborih, kar je bil tudi namen komi-
sije. Sedaj imamo na vodilnih
mestih zaposlenih 22 upokojencev,
in to 15 višjih in 7 nižjih oficirjev.
Med nameščenici in uslužbenci je
11 višjih oficirjev, 32 nižjih oficir-
jev in 5 podoficirjev, to se pravi
skupno 68 upokojencev. Kot delav-
ce je zaposlenih 13 upokojencev,
od teh je 6 nižjih oficirjev in 7 pod-
oficirjev, od tega jih je 10 na pre-
kvalifikaciji. Na kmetiji pa delata
1 oficir in 1 podoficir.

Na vodilnih mestih kot direktorji
je zaposlenih 6 upokojencev, kot
upravniki 6, kot šefi oddelkov 6 in
kot sekretarji 4 upokojenci. Od teh
jih je v industriji in obrtnih pod-
jetjih 7, v trgovskih in gostinskih
podjetjih 4, pri ljudskih odborih 4,
v prosveti 3 in v ostalih ustanovah
in podjetjih 4. Med uslužbenci pri
ljudskih odborih imamo največ za-

poslenih pri vojnem referatu, tržni
inšpekciji in finančni službi. Med
tistimi, ki so zaposleni v prosvet-
nih ustanovah, jih je največ za-
poslenih kot predavatelji predvoja-
ške vzgoje. V trgovini in gostinstvu
jih je največ zaposlenih kot eko-
nomi, nabavljachi, prodajalci in skladi-
ščniki. V industriji pa jih je naj-
več na prekvalifikaciji, in to: za
fino mehaniko 1, za mehaniko 2, za
avtostrugarja 1, za tekstilnega teh-
nika 1, za radiomehanike 3 in za
TT mehanike 2; ostali 3, ki ravno
tako delajo v industriji, so kvali-
ficirani delavci, in to: 1 je ključav-
ničar, 1 je fino-mehaničar, 1 pa je
električar. Za tovariše, ki so na pre-
kvalifikaciji, pa še ni rešeno vpra-
šanje teoretičnega pouka, ki naj bi
bil v obliki tečaja in ki naj bi jim
omogočil pogoje za polaganje po-
močniškega izpita. Precej jih je za-
poslenih pri Zavodu za socialno za-
varovanje in njenih podružnicah ter
na Direkciji železnice.

Poleg tega je komisija zaposlila
še 13 upokojencev, ki pa so zaradi
odselitve, bolezni ali nadaljevanja
študija prenehali s službenim raz-
merjem.

Iz razgovorov z upokojenci, ki so
zaposleni, ter z odgovornimi pred-
stavniki podjetij in ustanov skle-
pamo, da se upokojenci v večini
vživljajo v civilno življenje in da
uspešno opravljajo poverjene na-
loge oziroma delo, ki jim je za-
upano, ter da so se povezali s kole-
ktivom, kjer delajo. Bila pa sta
tudi dva primera, da sta dva tova-
riša dobila opravičeno odpoved na
službeno razmerje. Ta dva sta bila
poklicana na razgovor pred celotno
komisijo, kjer so jima bile prika-
zane njune napake.

Od 37 upokojencev, ki še niso
zaposleni, je zaposlitev zagotovlje-
na za 23 upokojencev, v postopku
pa je še 14 upokojencev, za katere
je komisija že posredovala, toda še
nismo našli primerne službe. Proces
zaposlovanja je za nekatere upo-
kojence hitrejši, za druge počas-
nejši, kar je odvisno od želje upo-
kojencev, predvsem pa od razpolož-
ljivih mest, katerih je vedno manj.

Na šolanju ali na študiju je 23
upokojencev. Od teh je vpisanih na
srednjih šolah 12 upokojencev. Na
Ekonomski srednji šoli jih je 10,
na Srednji gozdarski šoli eden in
na delovodski šoli eden; na uni-
verziteti trije, na filozofiji dva, na
tehniški eden, na prirodoslovni eden,
na medicinski eden, na višji peda-
goški šoli dva in na šoli za socialne
delavce eden. Med slušatelji na uni-
verziteti so vsi oficirji, na srednjih
šolah pa je 11 oficirjev in en pod-
oficir.

Od skupnega števila prijavljenih
se je za zaposlitev, šolanje in študij
prijavilo 165 ali 74% upokojencev,
od tega pa je zaposlenih, na šol-
anju in študiju 128 ali 77,5% upo-
kojencev.

Ne želi si zaposlitve, in sicer v

glavnem zaradi starosti, odselitve
ali zdravstvenega stanja 55 ali 26%
upokojencev. Iz zdravstvenih raz-
logov si ne želi zaposlitve 15 ali
27%, zaradi starosti 2 ali 3,5%, za-
radi odselitve 24 ali 43,5% in iz
drugih razlogov 14 ali 26%.

Težave so pri onih upokojencih,
ki si ne želijo zaposlitve iz zdrav-
stvenih razlogov ali zaradi odselit-
ve. Bilo je nekaj primerov, da so
se taki upokojenci zaposlili ali šol-
ali, nato pa so morali prekiniti
delovno razmerje ali šolanje, ker
jim zdravje tega ni dovoljevalo,
ali pa so se odselili. — Po ozdrav-
ljenju pa v večini primerov iščejo
nove zaposlitve. Tisti pa, ki se na-
meravajo odseliti, si žele v večini
primerov polno zaposlitev. So pa
primeri, da nam taki tovariši za-
sedajo mesta s polnim delovnim ča-
som, katerega po nekaj mesecih za-
puščajo in s tem onemogočajo, da
bi na taka delovna mesta namestili
tovariše, ki bodo živeli stalno v na-
šem okraju. Zanje bi prišla prej
v poštev honorarna zaposlitev, toda
moramo poudariti, da se honorarne
zaposlitve zelo težko dobe.

Ker je bila vsakemu upokojencu
dana možnost preselitve v kraj, ka-
mor želi, je teh želja za preselitve
veliko. Mnogi pri nas prijavljajo
so se že odselili ali pa se še želijo,
kar je razvidno iz podatkov, ki so
že navedeni v poročilu. 55 upoko-
jencev pa se je že doselilo ali pa
se še žele naseliti v našem okraju.
Selitve se v večini primerov vrše
na osnovi zamenjave stanovanj, ne-
kateri pa se priseljujejo na dom
starašev itd. Bilo pa je tudi 22 pri-
merov, ko upokojenci niso imeli sta-
novanja ali pa so imeli neprimerna
stanovanja in niso imeli nobene
možnosti zamenjave, niti se niso
mogli začasno stisniti k svojem itd.
V takih primerih je komisija po-
sredovala za dodelitev stanovanja
pri občinskih komisijah za upoko-
jene vojaške osebe ali pri občinskih
ljudskih odborih. Do sedaj nam je
uspelo, da so stanovanjske komi-
sije pri občinskih ljudskih odborih
v Ljubljani dodelile stanovanja 6
upokojencem, stanovanjske komisije
pri občinskih ljudskih odborih iz-
ven Ljubljane pa 7 upokojencem,
tako da je skupno dobilo stano-
vanja 13 upokojencev. Brez stano-
vanja je še 9 upokojencev, od ka-
terih je 6 na prioritetni listi, 3 upo-
kojenci pa še niso vneseni na to
listo. Sedaj stanuje v Ljubljani 181
upokojencev, izven Ljubljane pa 41.

Kakor je iz zgornjih podatkov
razvidno, še niso zaposleni vsi upo-
kojenci, ki so se prijavili do 15. ok-
tobra (pričakujemo pa še večje šte-
vilo upokojencev — samo v zadnjih
dneh je komisija prejela podatke
za 19 oficirjev). Tudi še niso re-
šena vsa stanovanjska vprašanja za
upokojence, ki so se do sedaj pri-
javili (med prvimi prijavitelji je
več takih, ki nimajo stanovanj).
Zato stoji pred okrajno in občins-
kimi komisijami ter predsedniki
tistih občinskih odborov, kjer ni
komisij, naloga, da z vso resnostjo
in odgovornostjo čimbolj ekspedi-
tivno rešujejo to vprašanje s po-
moščjo predstavnikov ustanov in
podjetij.

POROČILO O DELU KOMISIJE ZA ŠTIPENDIJE
(Poročilo je podal na 12. skupni seji OLO predsednik komisije Lojze Herman)

Na podlagi čl. 99 in 100 Statuta OLO Ljubljana je OLO v zvezi s čl. 20 Zakona o štipendijah, ki je bil objavljen v Uradnem listu FLRJ št. 32-55, po sklepu V. skupne seje obeh zborov z dne 30. decembra 1955, imenoval sedemčlansko komisijo za štipendije.

Komisijo sestavljajo dva predstavnika Sveta za šolstvo, zastopnik Studentske organizacije, zastopnik Okrajnega odbora Ljudske mladine, zastopnik Okrajnega odbora Zveze borcev, zastopnik Okrajnega sindikalnega sveta ter pomočnik tajnika Okrajnega ljudskega odbora, tajnica komisije pa je uslužbenka Tajništva za šolstvo in izvenšolsko izobraževanje.

Na osnovi 22. člena temeljnega zakona o štipendijah ima komisija predvsem naslednje naloge:

1. sklepa o pravilih sklada;
2. vodi evidenco o vseh štipendijah na območju okraja, ne glede na to, kdo je dajalec štipendije;
3. kontrolira dajanje štipendij;
4. razpisuje štipendije, ki se izplačujejo iz sklada, ki ga upravlja;
5. sklepa pogodbe o štipendijah, ki se plačujejo iz sklada, ki ga upravlja. Razen tega opravlja tudi druge zadeve, ki spadajo po predpisih v njeno delovno področje.

Doslej so formirali Komisije za štipendije tudi sledeči občinski ljudski odbori: Bežigrad, Borovnica, Ljubljana-Center, Črnuče, Dobrova, Domžale, Grosuplje, Ivančna gorica, Kamnik, Logatec, Medvode, Mengeš, Moste, Polje, Rudnik, Sentvid, Siška, Vič in Vrhnika ter 99 podjetij na območju okraja. Občina Cerknica še ni imenovala komisije za štipendije, čeprav ima štipendiste, občina Bežigrad in Rudnik pa nimata nobenega štipendista.

Okrajna komisija za štipendije se je sestala doslej 17-krat: prvič 16. I. 1956, ko se je konstituirala in sprejela smernice za nadaljnje delo, zadnja seja komisije pa je bila 22. X. letos.

Od pomembnejših doslej opravljenih nalog in sklepov naj omenim naslednje: 4. marca letos smo objavili razpis za 152 štipendij raznih strok. Na ta razpis je vložilo prošnje 138 kandidatov, od katerih pa je komisija pozitivno rešila le 74 prošnje tistih prosilcev, ki so izpolnjevali največ pogojev za dodelitev štipendije.

Po posameznih strokah so bila razpisana mesta, vložene in rešene prošnje takole:

Stroka	Razpisana mesta	Prošnje vložene	Rešene
Filozofska fak. matematika	3	4	4
Filozofska fak. slavistika	1	1	1
Filozofska fak. zgodovina	1	3	2
Filozofska fak. psiho-pedagog.	1	1	1
Sred. vzgojiteljska šola	5	5	2
Učiteljsiše	5	3	3
VPS — defektolog.	4	—	—
VPS — matematika	2	3	2
VPS — risanje	2	—	—
Inštitut za telesno vzgojo	3	4	3
Akademija za glasbo	3	—	—
Akademija za igral. umetnost	1	1	1
Akademija za upodab. umetn.	1	1	1

Stroka	Razpisana mesta	Prošnje vložene	Rešene
Srednja glasbena šola	3	3	—
Šola za umet. obrt	2	4	1
TVS — geodezija	3	8	2
TVS — arhitekt.	5	16	6
TVS — hidroteh. smer	1	1	1
TVS — gradbeni oddelek	2	2	—
Agronomska fak.	1	1	1
Pravna fakulteta	15	14	8
TSS — geodezija	2	1	1
Medicinske sestre	25	9	5
Otroš. negovalke	10	6	5
Babiška šola	10	2	—
Šola za sanitarne tehnike	5	8	4
Šola za medicinske laborante	5	4	—
Farmacevtska fak.	10	11	3
Med. fakulteta — stomatologija	15	16	12
Veterinarska fak.	6	6	2
Skupaj	152	138	74

Razpis je bil sestavljen na osnovi potreb oziroma predlogov, ki so nam jih na našo zahtevo poslala posamezna tajništva OLO. Seveda so bili ti predlogi s strani komisije temeljito prediskutirani in šele nato s posameznimi spremembami usvojeni.

Odziv na ta prvi razpis je bil v glavnem zadovoljiv, dasiravno za posamezne stroke, kot so: medicinske sestre, otroške negovalke in babice ni bilo dovolj odziva. Tako smo n. pr. za medicinske sestre razpisali 25 štipendij, reflektantk pa je bilo le 9, od teh z ustreznimi pogoji 5. Za otroške negovalke je bilo razpisanih 10 štipendij, na razpis pa se jih je odzvalo le 6, sprejeli pa smo jih 5. Za babiško šolo smo razpisali 10 štipendij, odzvali sta se le 2 dijakinji, ki pa jih zaradi slabih pogojev nismo sprejeli.

Za izplačevanje teh štipendij je OLO Ljubljana v svojem proračunu za leto 1956 predvidel in odobril skupno 4.500.000 dinarjev. Do konca leta bo porabljenih 4.434.915 dinarjev, ostanek 65.085 dinarjev pa bomo prenesli v sklad za štipendije, ki je bil ustanovljen pri OLO na predlog komisije za štipendije.

Že v samem začetku dela se je komisija znašla pred načelnim vprašanjem: koga naj štipendira.

To predvsem zaradi tega, ker so še vedno številni posamezniki, ki preveč enostransko tolmačijo določila temeljnega zakona o štipendijah, misleči, da je osnovni namen zakona zagotoviti potrebna finančna sredstva za šolanje socialno ogroženim dijakom in študentom. Naša komisija pa je osvojila osnovno načelo. To potrjuje zlasti število in izbor štipendistov, s katerimi je Komisija sklenila pogodbe o štipendijah.

Kot je že iz dosedanjih navedb razvidno, štipendirajo poleg OLO tudi občinski ljudski odbori in podjetja. Le-ti so ob koncu šolskega leta 1955-56, oziroma po stanju na dan 1. VII. 1956, štipendirali skupno 985 dijakov in študentov: od tega podjetja 320 štipendistov (največ, in sicer 55 dijakov in študentov štipendirajo Inštitut za elektrovezve), 665 pa občinski ljudski odbori. Podjetja bodo izplačala za štipendije v proračunskem letu 1956 17.280.000 dinarjev, občinski ljudski odbori pa 19.950.000 din, ali skupno 37.230.000

dinarjev. Če k temu prištejemo še 74 štipendistov OLO, katerim bo do konca letošnjega leta na račun štipendij v našem okraju izplačanih 4.434.915 din, zanja skupna vsota, ki bo izplačana za štipendije v okraju do konca 1956. leta, 41.664.915 din. Ta vsota je netočna le v toliko, kolikor nekateri dijaki in študenti niso prejeli štipendije za vseh 12 mesecev.

Razmeroma veliko število štipendistov po občinah ob koncu preteklega šolskega leta gre predvsem na račun otrok padlih borcev in ZFN, ki so do 1. I. 1956 prejeli denarne pomoči za šolanje in štipendiranje pri Tajništvu za prosveto OLO Ljubljana, nato pa pri pristojnih občinah. Občine z večino štipendistov niso sklenile štipendijskih pogodb, deloma zaradi tega, ker je bilo med štipendisti precej dijakov nižjih razredov gimnazij, za katere temeljni zakon o štipendijah ne predvideva sklepanja pogodb, deloma pa tudi s proračunskega stališča, da zaradi neugodnih finančnih razmer občine ne bi imele določenih obveznosti.

Po stanju na dan 1. julija 1956 je bilo število vseh štipendistov v okraju po posameznih strokah naslednje:

Največ štipendij, t. j. 134, je bilo podeljenih študentom TVS, in sicer:

gradbeni oddelek	26
elektro oddelek	41
strojni oddelek	27
kemijski oddelek	16
arhitektura	13
fizika	7
geodezija	3
metalurgija	1

Diakom TSS je bilo s strani podjetij, občinskih ljudskih odborov in OLO podeljenih skupno 98 štipendij, in sicer:

strojni oddelek	14
elektro oddelek	18
delovodska šola	13
rudarski oddelek	1
šola za umetno obrt	6
mojstrska šola	15
metalurški oddelek	5
kemija	10
ženska obrtna šola	12
mlinski	1
gradbeni	3

Ostale štipendije so bile podeljene:

ekonomsko-pravna fak.	68
filozofska fakulteta	47
učiteljsiše	39
ekonomska srednja šola	33
gradbena srednja šola	30
medicinska fakulteta	15
stomatologija	12
farmacevtska fakulteta	17
višja šola za med. sestre	11
agronomska fakulteta	9
šola za otr. negovalke	9

babiška šola srednja tekst. šola Kranj višja pedagoška šola elektr. gosp. šola Cerkno šola za umetno obrt gozdarska fakulteta srednja glasbena šola šola za sanit. tehnike veterinarska fakulteta žel. industr. šola Ljubljana industr. šola pletil. stroke akademija za upod. umet. inštitut za telesno vzgojo zobotehnična srednja šola srednja vzgojiteljska šola industr. kov. šola Maribor višja šola za fizioterapijo šola za med. laborante gozdarska srednja šola administrativna šola ind. šola Iskra Kranj industrijska šola Litostrojska šola za farm. pomočnike višja gosp. šola Groblje puškarska šola politična šola pri CK ZKS višja šola za rentgen. pom. akademija za igralsko um. akademija za glasbo TSS Reka srednja šola za rentg. tehn. sr. šola za med. sestre Celje šola za med. sestre Golnik dveletna gozdarska šola ekonomska šola Kranj žel. ind. šola Maribor šola za voznike mot. vozil mojstrska krojaška šola srednja gostinska šola usnj. tehnikum Domžale

Skupno

Stanje na dan 3. novembra 1956 je bistveno drugačno.

Po podatkih, ki smo jih zbrali štipendira sedaj 99 podjetij, 404 dijakov in študentov, občinski ljudski odbori 270, brez občine Litija, zahtevanih podatkov še ni poslal OLO Ljubljana pa 69 dijakov in študentov. Skupno torej 743.

Od tega števila je 116 štipendistov otrok padlih borcev, pri čemer pa niso všteti štipendisti otrok padlih borcev in ZFN iz občine Siška, Mengeš in Črnuče, od katerih še ni podatkov. V tekočem letu jema od občinskih ljudskih odborov redno mesečno pomoč za šolanje 565 otrok padlih borcev in ZFN.

Zmanjšanje štipendistov po občinah si moramo razlagati s tem, da so skoraj vse občine, razen občine Rudnik že popolnoma ločile štipendije od socialnih pomoči za šolanje, da so nekateri občinski ljudski odbori, kot n. pr. Ljubljana-Rudnik, Moravče, Medvode, Črnuče in Bežigrad, v tekočem šolskem letu še niso razpisali in podelili nobene štipendije, nekaterim pa so bile štipendije zaradi slabih učnih uspehov ukinjene.

Po posameznih strokah je stanje naslednje:

Šola	OLO	Občina	Podjetje	Skupaj
Veterinarska fakulteta	2	3	1	6
Pravno ekonomska fakulteta	9	28	35	72
Medicinska fakulteta	7	16	1	24
Tehniška fakulteta	12	19	116	147
Akademija za igralsko umetnost	1	1	2	4
Višja gospodinjstva šola	—	4	—	4
Višja šola za medicinske sestre	5	3	6	14
Višja pedagoška šola	2	4	—	6
Agronomska fakulteta	1	5	4	10
Gozdarska fakulteta	—	1	2	3
Akademija za glasbo	—	1	—	1
Akademija za likovno umetnost	1	2	—	3
Inštitut za telesno vzgojo	3	5	—	8
Višja šola za rentgenske tehnike	—	2	—	2
Farmacija	4	—	14	18
Učiteljsiše	2	42	—	44
Administrativna šola	—	2	3	5

Šola	OLO	Občina	Podjetje	Skupaj
Ekonomski srednja šola	—	15	16	31
Tehnična srednja šola	—	11	97	108
Šola za umetno obrt	1	4	2	7
Gradbena srednja šola	1	11	15	27
Srednja vzgojiteljska šola	2	4	—	6
Kmetijska šola	—	1	—	1
Filozofska fakulteta	6	37	1	44
Srednja gozdarska šola	—	3	2	5
Šola za otroške negovalke	5	3	—	8
Zenska obrtna šola pri TSS	—	1	—	1
Šola za fizioterapijo	—	1	3	4
Zobotehnična srednja šola	—	2	—	2
Tečaj za bolničarje	—	1	34	35
Šola za sanitarne tehnike	5	1	1	7
Srednja šola za medicinske sestre	—	1	1	2
Babiška šola	—	—	6	6
Srednja pomorska šola Piran	—	2	—	2
Srednja glasbena šola	—	1	—	1
Srednja tekstilna šola Kranj	—	—	19	19
Delavski tehnikum	—	—	4	4
Pletilska šola Zagreb	—	—	2	2
Nižja gozdarska šola	—	—	1	1
Usnjarski tehnikum Domžale	—	—	1	1
Elektro-gospodarska šola Cerkno	—	—	10	10
Politična šola	—	—	2	2
Železniška industrijska šola	—	—	2	2
Šola za voznike motornih vozil	—	—	1	1
Gimnazija (višji razredi)	—	30	—	30
Skupaj	69	267	404	740

V zvezi z delom komisij za štipendije v občinah in v podjetjih menimo, da je treba v bodoče še bolj izkoristiti štipendiranje za smotno reševanje kadrovskih problemov v naših tovarnah, podjetjih, ustanovah, občinskih ljudskih odborih in drugje. S tem v zvezi je treba zlasti pri izboru štipendistov bolj kot doslej upoštevati nadarjenost in marljivost pri učenju posameznikov ter njihovo aktivnost v družbenem življenju. Zlasti delavski sveti in upravni odbori podjetij ter sindikalne organizacije lahko v tem pogledu veliko naredijo. Le-ti naj bi se v bodoče bolj zavežali angažirati tudi na teh področjih, saj ugotavljamo vrsto pomanjkljivosti pri delu komisij za štipendije zlasti v podjetjih. Zelo pogosti so namreč primeri slabega poznavanja osnovnih določil temeljnega zakona o štipendijah in samoročje v odnosu do štipendistov. Medtem ko nekatera podjetja dajejo višje vsote, kot to dovoljuje temeljni zakon (papirnica Količev, predilnica Litijska, tovarna Zmaj itd.), protizakonito hotela vezati štipen-

diste na dvakratno dobo (gozdno gospodarstvo Ljubljana, železniško elektro podjetje Ljubljana, projektični atelje itd., Litostroj pa je hotel nekaj štipendistov vezati za dveletno dajanje štipendije celo z desetletno dobo). Razen tega vključujejo nekatera podjetja v pogodbe s štipendisti tudi različne klavzule, ki nikakor niso v skladu s temeljnim zakonom o štipendijah. Na vse te napake sproti opozarjamo podjetja, istočasno pa vračamo tudi nepravilno sestavljene pogodbe.

Na koncu še nekaj o evidenci pri sedanjem načinu štipendiranja, ko dodeljujejo štipendije podjetja, občinski ljudski odbori in OLO. Zaradi čimboljše evidence bi bilo nujno potrebno, da bi nekdo izdal enotna navodila o vodenju evidence o štipendijah. Prepričani smo namreč, da sedanja evidenca ni popolna, saj je več kot gotovo, da nam nekatera podjetja niso poslala na vpogled vseh pogodb, ki so jih sklenila s štipendisti, še preden je stopil v veljavo sedanji zakon o štipendijah, pa so nekatera podjetja prav tako n. pr. direkcija železnic, Litostroj

itd. Zato predlagamo, da OLO sprejme odlok o popolnejši evidenci vseh štipendistov podjetij, ustanov in zavodov na območju okraja.

V tej zvezi smo izdali okrožnico, na katero pa nismo dobili popolnih odgovorov.

Za vse štipendiste vodimo posebno kartoteko, ločeno po podjetjih in občinskih ljudskih odborih ter posebej za štipendiste okraja. Za štipendiste podjetij vodimo tudi poseben pregled, iz katerega je razvidno, kdaj je podjetje poslalo na vpogled pogodbo; priimek in ime štipendista; šola, ki jo obiskuje; višina štipendije, ki jo prejema, in komu je bila poslana pogodba (pravilno sklenjene pogodbe pošljemo šolam ali Svetu za prosveto in kulturo LRS, nepravilne pa vračamo podjetjem).

Da bi komisija lahko pravočasno razpisala nekaj novih štipendij za leto 1957, je že v septembru letos pozvala vsa tajništva OLO, da sporočijo potrebe po kadru, ki naj bi ga štipendiral OLO. Poslane predloge je komisija pregledala in z manjšimi spremembami usvojila. Komisija meni, da bi upoštevalje predloge posameznih tajništev kazalo v letu 1957 razpisati 37 novih štipendij, in sicer:

šola za socialne delavce	2
šola za otroške negovalke	5
šola za sanitarne tehnike	5
višja šola za med. sestre	5
ekonomska fakulteta	4
agronomska fakulteta	2
veterinarska fakulteta	2
TSS — geodezija	2
TVS — geodezija	1
akademija za glasbo	1
akademija za lik. metnost	1
srednja baletna šola	1
filoz. fak. — defektologija	1
fil. fak. — surdopedagogija	1
VPS — predvojaška vzgoja	2
višja gospod. šola	2

Zato je komisija že predlagala za leto 1957 proračunsko vsoto 6 milijonov 900.000 din. Ta vsota je potrebna za izplačevanje štipendij 106 dijakom in študentom (vštevši tudi tiste, ki jih že doslej štipendira OLO) v letu 1957.

O predvidenih proračunskih sredstvih občinskih ljudskih odborov in

podjetij še nimamo popolnih podatkov.

Po pregledu učnih uspehov dijakov in študentov, ki jih štipendira OLO Ljubljana, je komisija v preteklem mesecu ugotovila nekaj primerov zelo slabih učnih uspehov med štipendisti stomatologi. Ker se trije zaradi slabega učnega

RAZPIS

Personalna komisija Okrajnega ljudskega odbora Ljubljana

RAZPISUJE

1. mesto okrajnega javnega pravobranilca,
2. mesto pomočnika okrajnega javnega pravobranilca.

Pogoji: Pravna fakulteta in sodna praksa.

Plača po Temeljni uredbi, dopolnilna plača in položajni dodatek.

Pravilno kolkovane prošnje z osebnim in strokovnim življenjepisom je vložiti do 10. decembra 1956 v Uradu tajnika — Kresija, soba št. 13/I.

Personalna komisija

uspeha v tekočem šolskem letu niso mogli vpisati v višji letnik, je komisija skladno z določili temeljnega zakona o štipendijah soglasno sklenila, da se jim ukine nadaljnje izplačevanje štipendij. Enemu pa je bila štipendija ukinjena, ker se je brez vednosti komisije prepisal iz oddelka za zobozdravstvo na splošno medicino.

Kako izpolnjujejo svoje obveznosti štipendisti po občinah in podjetjih, za sedaj še nimamo pregleda, ker šole kljub našemu opozorilu ne obveščajo o uspehih štipendistov nas, temveč občine in podjetja.

Da bi tudi v bodoče imeli stalen vpogled o uspehu štipendistov, nam bodo le-ti morali dostavljati redno potrdila o opravljenih izpitih v določenem roku.

Do sedaj je doštudiral en štipendist, ki ga je štipendiral OLO na učiteljski in eden na filozofski fakulteti — na oddelku za matematiko. V prihodnjem letu pa bo predvidoma doštudiralo 25 študentov, ki jih bodo lahko zaposlila tajništva OLO.

Izvelek iz poročila o poslovanju slaščičarne »DRAMA«, drž. obrtni mojster Alojzij Kastelic, Ljubljana, Gradišče 4, v letu 1955

Realizacija v letu 1955 je znašala 9,147.000 din. Podjetje je doseglo plan z 116 odstotki. Zaposleno je 8 delavcev. Vse obveznosti do dobaviteljev in proračuna so poravnane. Knjigovodstvo je ažurno

BILANCA na dan 31. decembra 1955

AKTIVA		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev
1.	Osnovna sredstva	496	1. Sklad osnovnih sredstev
2.	Investicije v teku	—	2. Dolgoročni krediti za dokončane investicije
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	855	3. Razni skladi
B. Obratna sredstva			4. Dolgoročni kredit za financiranje investicij
4.	Skupna obratna sredstva	869	5. Drugi viri financiranja investicij
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			B. Viri obratnih sredstev
5.	Kupci in druge terjatve	70	6. Viri obratnih sredstev (skupno)
6.	Druga aktiva	1	C. Viri sredstev v obračunu in druga sredstva
D. Finančni uspeh			7. Dobavitelji in druge obveznosti
7.	Razporejeni dobiček	703	8. Druga pasiva
8.	Izguba	—	D. Finančni uspeh
	Skupaj:	2.634	9. Dobiček
			10. Kritje izgube
			Skupaj:
			2.634

Vodja računovodstva:
Lekše Majda

Predsednik upravnega odbora:

Direktor podjetja:
Kastelic Alojzij

Izveček iz poročila o poslovanju trgovskega podjetja »USNJE«, Ljubljana, v letu 1955

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1955		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	10.591	1.	Sklad osnovnih sredstev	10.591
2.	Investicije v teku	—	2.	Dolgoročni krediti za dokončane investicije	9.305
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	6.848	3.	Razni skladi	—
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	44.918	4.	Dolgoročni kredit za finansiranje investicij	—
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga sredstva		
5.	Kupci in druge terjatve	28.914	5.	Drugi viri finansiranja investicij	—
6.	Druga aktiva	305	6.	Viri obratnih sredstev (skupno)	47.197
D. Finančni uspeh			D. Finančni uspeh		
7.	Razporejeni dobiček	1.325	7.	Dobavitelji in druge obveznosti	24.483
8.	Izguba	—	8.	Druga pasiva	—
	Skupaj:	92.901	9.	Dobiček	1.325
			10.	Kritje izgube	—
				Skupaj:	92.901

Vodja računovodstva:
Marinšek Stana

Predsednik upravnega odbora:
Tominc Stane

Direktor podjetja:
Sindič Zlato

Izveček iz poročila o poslovanju zastopniškega biroja STANDARD UNION, Ljubljana, v letu 1955

Podjetje je bilo ustanovljeno leta 1953 kot zastopniško podjetje inozemskih firm. Zastopamo telekomunikacijske naprave koncerna Standard Elektrik, Aktiengesellschaft, Stuttgart, naprave za prehrambeno industrijo švicarskih tovarn Gebrüder Bühler, Uzwil, Ferrum, Rapperswil, frankirne stroje Hasler, Bern, pisalne stroje »Hermes« Paillard, Yverdon, računske stroje »Precisa«, Zürich. Svoja predstavništva imamo v Zagrebu in Beogradu. Povprečno je bilo zaposlenih 8 oseb. Knjigovodstvo je ažurno in v redu. Vse obveze so poravnane. Plan je bil za 27 odstotkov prekoračen, kljub temu, da so predmeti večinoma investicijskega značaja, pa je prodaja težka, komplicirana in dolgotrajna.

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1955		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	493	1.	Sklad osnovnih sredstev	493
2.	Investicije v teku	—	2.	Dolgoročni krediti za dokončane investicije	—
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	723	3.	Razni skladi	1.118
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	577	4.	Dolgoročni kredit za finansiranje investicij	—
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga sredstva		
5.	Kupci in druge terjatve	1.009	5.	Drugi viri finansiranja investicij	—
6.	Druga aktiva	200	6.	Viri obratnih sredstev (skupno)	989
D. Finančni uspeh			D. Finančni uspeh		
7.	Razporejeni dobiček	5.616	7.	Dobavitelji in druge obveznosti	61
8.	Izguba	—	8.	Druga pasiva	341
	Skupaj:	8.618	9.	Dobiček	5.616
			10.	Kritje izgube	—
				Skupaj:	8.618

Vodja računovodstva:
Zupan Eli

Predsednik upravnega odbora:
Ing. Jeras Adam

Direktor podjetja:
Doberlet Milenko

Izveček iz poročila o poslovanju založniškega podjetja »EXPORTPROJEKT«, Ljubljana, v letu 1955

»Exportprojekt« — založniško podjetje v Ljubljani, je bilo ustanovljeno leta 1949 in ima sledeči poslovni predmet: organizacijo velesejmov in razstav v tu- in inozemstvu, izdelavo prospektov, katalogov in ostalih komercialnih publikacij, izdelavo komercialne in turistične fotografije — V letu 1955 je realiziralo bruto promet v višini 50.444 in izvršilo svoj plan z 104 odstotki. Povprečno je v letu 1955 zaposlovalo 23 oseb.

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1955		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	2.980	1.	Sklad osnovnih sredstev	2.980
2.	Investicije v teku	—	2.	Dolgoročni krediti za dokončane investicije	5.244
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	3.664	3.	Razni skladi	74
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	5.611	4.	Dolgoročni kredit za finansiranje investicij	—
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga sredstva		
5.	Kupci in druge terjatve	4.134	5.	Drugi viri finansiranja investicij	—
6.	Druga aktiva	342	6.	Viri obratnih sredstev (skupno)	5.716
D. Finančni uspeh			D. Finančni uspeh		
7.	Razporejeni dobiček	3.602	7.	Dobavitelji in druge obveznosti	2.791
8.	Izguba	—	8.	Druga pasiva	—
	Skupaj:	20.333	9.	Dobiček	3.602
			10.	Kritje izgube	—
				Skupaj:	20.333

Vodja računovodstva:
Križanc Milutin

Predsednik upravnega odbora:
Urek Frane

Direktor podjetja:
Tone Polajnar